

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 594/2015-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r. o., Niťová 3, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Kataríny Almášiovej, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a 3 a čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky príkazom Krajskej prokuratúry v Nitre č. k. Kv 45/2014/4400-40 z 11. februára 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. apríla 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r. o., Niťová 3, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Kataríny Almášiovej, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a 3 a čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) príkazom Krajskej prokuratúry v Nitre (ďalej len „krajská prokuratúra“)

. k. Kv 45/2014/4400-40 z 11. februára 2015 (ďalej len „napadnutý príkaz“).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„V trestnej veci za obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) TZ s poukazom na ust. § 138 písm. i) TZ a iné, vedenej na Krajskom riaditeľstve PZ, Odbor kriminálnej polície v Nitre pod sp. zn. KRP-21/2-VYS-NR-2014, [REDAKOVANÉ] z Krajskej prokuratúry v Nitre, dňa 11. 2. 2015 pod č. Kv 45/2014/4400-40, prikázal [REDAKOVANÉ], notárovi Notárskeho úradu so sídlom v [REDAKOVANÉ], vydanie počítačových údajov zo všetkých počítačových zariadení, USB kľúčov, pevných diskov a iných počítačových zariadení slúžiacich na uchovanie a prenos počítačových údajov, nachádzajúcich sa na Notárskom úrade v [REDAKOVANÉ], na ulici [REDAKOVANÉ] a v priestoroch k nemu patriacich podľa LV č. [REDAKOVANÉ], súpisné č. [REDAKOVANÉ], na parcele č. [REDAKOVANÉ], v byte č. [REDAKOVANÉ], na prízemí vo vchode č. [REDAKOVANÉ], na účely trestného konania, nakoľko považoval tieto počítačové údaje za nevyhnutné na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie.

Z počítačových údajov považovala prokuratúra za potrebné zistiť, či sa na týchto nosičoch nachádzajú stopy, informácie, súbory, programy, dokumenty, ktoré môžu slúžiť na objasnenie predmetnej trestnej veci a usvedčenie páchatelov trestného činu vedeného pod sp. zn. KRP-21/2-VYS-NR-2014.

Prokurátor svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že doposiaľ vykonaným vyšetrovaním, ako aj operatívno-pátracou činnosťou príslušníkov Národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky - expozitúra Bratislava, bolo zistené, že [REDAKOVANÉ], ako notár so sídlom [REDAKOVANÉ], vypracoval rôzne listiny (notárske zápisnice, overenie listín, zmluvy a pod.) pre organizovanú skupinu, v ktorej vystupujú podozrivé osoby, a to [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], pričom tieto osoby v presne nezistenú dobu, najmenej od roku 2011 sa mali dopúšťať trestnej činnosti tým spôsobom, že podvodným konaním hlavne v Nových Zámkoch a okolí pripravili rôzne osoby o ich nehnuteľnosti. Jedná sa predovšetkým o poškodené osoby ľahko ovplyvniteľné, či naivné z dôvodu vysokého veku, ochorenia (fyzického alebo psychického), ďalej zložitej životnej situácie

alebo závislosti. Členovia tejto organizovanej skupiny majú presne rozdelené úlohy a vopred premyslenou a koordinovanou podrobnou činnosťou postupne poškodené osoby ovplyvnia a zmanipulujú vo svoj prospech tak, aby buď získali ich nehnuteľnosť, alebo mali neoprávnený zisk z jej predaja. Týmto konaním si členovia organizovanej skupiny takto zabezpečujú neoprávnený prospech. Z doposiaľ vykonaného vyšetrovania vyplýva, že určitá časť podozrivých notárskych zmlúv bola vyhotovená práve na notárskom úrade [REDACTED].

Dôvodom vydania počítačových údajov od [REDACTED], notára Notárskeho úradu [REDACTED] je objasnenie skutočností dôležitých pre toto trestné konanie, nakoľko vzhľadom na doterajšie výsledky vyšetrovania je predpoklad, že počítačové zariadenia, ktoré majú byť vydané pre účely trestného konania obsahujú stopy, informácie, súbory, programy a dokumenty, ktoré môžu slúžiť na získanie dôležitých informácií vedúcich k objasneniu tejto trestnej činnosti ako aj k usvedčeniu páchatelov trestného činu.“

Podľa názoru sťažovateľa je „Obsah odôvodnenia príkazu prokurátora č. k. Kv 45/2014/4400-40 zo dňa 11. 2. 2015... nedostatočne odôvodnený a formálny, pretože [REDACTED], notárovi Notárskeho úradu vôbec neobjasnil súvislosti opodstatňujúce realizáciu predmetného zásahu do jeho práva na súkromie, resp. korešpondencie, keďže aj táto bola predmetom vydania počítačových údajov a samozrejme aj do práva na súkromie klientov notárskeho úradu a do ich práva na ochranu osobných údajov. V odôvodnení príkazu totiž absentuje akákoľvek špecifikácia spojenia notára [REDACTED] s podozrivými z trestnej činnosti, ktorá je predmetom vyšetrovania.“

Sťažovateľ v ďalšej časti sťažnosti poukazuje jednak na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 96/2010 z 3. februára 2011, ako aj (okrem iných) na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva „týkajúce sa nedovoleného zhromažďovania a úschovy osobných údajov - Leander c. Švédsko z 26. marca 1987, zdôraznilo, že aj uchovávanie údajov osobného charakteru po ich získaní musí byť odôvodnené nevyhnutnosťou takéhoto opatrenia. V tejto súvislosti je dôležité, že príkaz prokurátora neobsahoval zákonnú

náležitost' v podobe vymedzenia časového limitu uchovávania počítačových údajov. Judikatúra EŠLP je v otázke ďalšieho uchovávania získaných údajov osobného charakteru jednoznačná a pripúšťa ho iba v prípade nevyhnutnosti, aby bola rovnováha medzi relevantným záujmom štátu a závažnosťou jeho zásahov do práv jednotlivcov na ich súkromný život zachovaná.“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy SR, príkazom Krajskej prokuratúry Nitra Kv 45/2014/4400-40 zo dňa 11. 02. 2015, bolo porušené.

2. Základné právo [REDAKOVANÉ] na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o jeho osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy SR, príkazom Krajskej prokuratúry Nitra Kv 45/2014/4400-40 zo dňa 11. 02. 2015, bolo porušené.

3. Základné právo [REDAKOVANÉ] na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a na ochranu osobných údajov podľa čl. 22 ods. 1 a ods. 2 Ústavy SR, príkazom Krajskej prokuratúry Nitra Kv 45/2014/4400-40 zo dňa 11. 02. 2015, bolo porušené.

4. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,- Eur, ktoré je Krajská prokuratúra Nitra povinná uhradiť do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

5. Sťažovateľovi sa priznáva náhradu trov právneho zastúpenia spolu vo výške 296,44 € za dva úkony právnej pomoci (prevzatie a príprava, ústavná sťažnosť - á 139,83 € a režijný paušál 2 x á 8,39 €), na účet Advokátskej kancelárie..., ktoré je Krajská prokuratúra Nitra povinná uhradiť do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.“

Ešte pred predbežným prerokovaním ústavný súd požiadal krajského prokurátora o vyjadrenie k sťažnosti. Na žiadosť ústavného súdu reagoval krajský prokurátor v prípise č. k. 1/1 Spr 142/15/4400-2 z 11. júna 2015, v ktorom okrem iného uvádza:

«Ústavnou sťažnosťou sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv notára Notárskeho úradu so sídlom v [REDAKOVANÉ] v spojitosti s vydaním príkazu Krajskej prokuratúry Nitra sp. zn. Kv 45/14/4400-40 zo dňa 11. 02. 2015, ktorým bolo podľa § 90 odsek 1 písmeno e/ Trestného poriadku prikázané sťažovateľovi vydanie počítačových údajov zo všetkých počítačových zariadení, USB kľúčov, pevných diskov a iných počítačových zariadení slúžiacich na uchovanie a prenos počítačových údajov, nachádzajúcich sa na Notárskom úrade v [REDAKOVANÉ] a v priestoroch k nemu patriacich, podľa LV č. [REDAKOVANÉ], súp. č. [REDAKOVANÉ], na parcele č. [REDAKOVANÉ], v byte č. [REDAKOVANÉ] na prízemí, vo vchode č. [REDAKOVANÉ], na účely trestného konania.

Z počítačových údajov bolo potrebné zistiť, či sa na týchto nosičoch nachádzajú stopy informácie, súbory, programy a dokumenty, ktoré môžu slúžiť na objasnenie predmetnej trestnej veci a usvedčenie páchatelov trestného činu...

K vydaniu vyššie uvedeného príkazu prokurátorom tunajšej krajskej prokuratúry došlo na základe návrhu vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Odbor kriminálnej polície Nitra (ďalej len „vyšetrovateľ“) sp. zn. KRP-21/2-VYS-NR-2014 zo dňa 09. 02. 2015, doručený prokurátorovi dňa 10. 02. 2015.

Uznesením vyšetrovateľa pod sp. zn. KRP-21/2-VYS-NR-2014 zo dňa 16. 02. 2015 bolo podľa § 199 odsek 1, odsek 2 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre zločin podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 2, odsek 3 písmeno c/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 odsek 1 písmeno i/ Trestného zákona a súčasne podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie a to: [REDAKOVANÉ]..., [REDAKOVANÉ]..., [REDAKOVANÉ]..., [REDAKOVANÉ]..., [REDAKOVANÉ]..., [REDAKOVANÉ]..., [REDAKOVANÉ]...

Uznesením tunajšej krajskej prokuratúry sp. zn. Kv 45/14/4400-72 zo dňa 27. 02. 2015 v spojení s opravným uznesením sp. zn. Kv 45/14/4400-136 zo dňa 30. 04. 2015 boli podľa §193 odsek 1 písmeno c/Trestného poriadku sťažnosti obvinených [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] ako nedôvodné zamietnuté.

Trestná činnosť obvinených má spočívať v tom, že najmenej od roku 2011 ako členovia organizovanej skupiny, podvodným konaním, hlavne v Nových Zámkoch a okolí,

pripravili rôzne osoby o ich nehnuteľnosti. Ide predovšetkým o poškodené osoby ľahko ovplyvniteľné z dôvodu buď vysokého veku alebo zdravotného ochorenia, ďalej osoby v zložitej životnej situácii (vdovy) alebo závislé od alkoholu alebo iných látok. Obvinení svoju činnosť koordinovali s presne rozdelenými úlohami a to tak, že vyhľadávali osoby s určitým zdravotným alebo životným hendikepom, tieto presvedčili, aby za podmienok navrhnutých obvinenými v prípade kúpy nehnuteľnosti alebo založenia nehnuteľnosti poškodenou osobou v spojitosti so zapožičaním peňažnej hotovosti a následne zabezpečili prevod nehnuteľností na niektorého z obvinených u notára. Z doposiaľ vykonaného vyšetrovania tiež vyplýva, že určitá časť sporných notárskych zmlúv bola vyhotovená aj na notárskom úrade [REDACTED], ako aj na notárskom úrade [REDACTED]...

V prípade sťažovateľa [REDACTED], sudkyňa pre prípravné konanie Okresného súdu Nitra príkazom pod č. OS NR-V-128-1/2015 - 4 Tp 362/2015 zo dňa 12. 02. 2015 nariadila vykonanie domovej prehliadky v byte č. [REDACTED] vo vchode č. [REDACTED] bytového domu súp. č. [REDACTED], [REDACTED] a v priestoroch k nemu patriacich, ktorého vlastníkmi sú [REDACTED] s manželkou [REDACTED].

V rámci tejto domovej prehliadky na jej začiatku [REDACTED] bol vyšetrovateľom poučený o vydaní príkazu prokurátora podľa § 90 odsek 1 písmeno e/ Trestného poriadku, na čo súhlasil so stiahnutím počítačových údajov prítomným znalcom z odboru elektronika [REDACTED], ktorého vyšetrovateľ toho istého dňa, t. j. 16. 02. 2015 pribral do konania podľa § 142 odsek 1 Trestného poriadku za účelom zaistenia digitálnych stôp z počítačových zariadení. Podľa zápisnice o vykonaní domovej prehliadky bol jej výkon robený tak, aby sa čo najmenej bránilo výkonu notárskej kancelárie, nakoľko manželka sťažovateľa - [REDACTED] informovala, že v ten istý deň majú naplánované notárske úkony, ktoré z ich strany nebolo možné odvolať. Následne uvedený znalec so súhlasom [REDACTED] v čase od 08.25 hod. vykonal sťahovanie počítačových údajov z jeho osobného počítača, ako aj ďalších siedmich počítačov HP a jedného USB kľúča.

Okrem viacerých notárskych spisov viažucich sa na poškodených, vydal [REDACTED] [REDACTED] pri tejto domovej prehliadke aj jeden pevný disk vzhľadom k tomu, že stiahnutie

údajov z tohto disku by trvalo dlhšiu dobu, pričom sťažovateľ sa vyjadril, že tento disk nepotrebuje k výkonu notára.

V závere domovej prehliadky [REDAKOVANÉ] a jeho manželka [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vyhlásili do zápisnice, že vydali všetky písomnosti, ktoré mali nejaký súvis s dôvodom výkonu tejto domovej prehliadky, ako to bolo uvedené aj v príkaze sudcu pre prípravné konanie...»

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a 3 a čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy napadnutým príkazom krajskej prokuratúry.

Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 19 ods. 3 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

Podľa čl. 22 ods. 1 ústavy listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov sa zaručujú.

Podľa čl. 22 ods. 2 ústavy nikto nesmie porušiť listové tajomstvo ani tajomstvo iných písomností a záznamov, či už uchovávaných v súkromí, alebo zasielaných poštou, alebo iným spôsobom; výnimkou sú prípady, ktoré ustanoví zákon. Rovnako sa zaručuje tajomstvo správ podávaných telefónom, telegrafom alebo iným podobným zariadením.

Pri predbežnom prerokovaní pristúpil ústavný súd k preskúmaniu sťažnostnej argumentácie sťažovateľa, ktorá je vo svojej podstate založená na tvrdeniach, že:

- napadnutý príkaz krajskej prokuratúry *„neobsahoval zákonnú náležitosť v podobe vymedzenia časového limitu uchovávanía počítačových údajov“* (ďalej len „prvá námietka“),

- napadnutý príkaz je nepreskúmateľný, pretože *„absentuje akákoľvek špecifikácia spojenia notára [REDAKOVANÉ] s podozrivými z trestnej činnosti, ktorá je predmetom vyšetrovania“*, a tiež nie je odôvodnený v súvislosti s *„vydaním údajov ostatných klientov notárskeho úradu... ktoré sú predmetom povinnosti notára dodržiavať mlčanlivosť v zmysle ustanovenia §-u 39 Notárskeho poriadku“* (ďalej len „druhá námietka“).

II.1 K prvej námietke sťažovateľa

Podľa § 90 ods. 1 Trestného poriadku ak je na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie nevyhnutné uchovanie uložených počítačových údajov vrátane prevádzkových údajov, ktoré boli uložené prostredníctvom počítačového systému, môže predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor vydať príkaz, ktorý musí byť odôvodnený aj skutkovými okolnosťami, osobe, v ktorej držbe alebo pod jej kontrolou sa nachádzajú také údaje, alebo poskytovateľovi takých služieb, aby

- a) také údaje uchovali a udržiavali v celistvosti,
- b) umožnili vyhotovenie a ponechanie si kópie takých údajov,
- c) znemožnili prístup k takým údajom,
- d) také údaje odstránili z počítačového systému,
- e) také údaje vydali na účely trestného konania.

Podľa § 90 ods. 2 Trestného poriadku v príkaze podľa odseku 1 písm. a) alebo písm. c) musí byť ustanovený čas, po ktorý bude uchovávanie údajov vykonávané, tento čas môže byť až na 90 dní, a ak je potrebné ich opätovné uchovanie, musí byť vydaný nový príkaz.

Podľa § 90 ods. 3 Trestného poriadku ak uchovávanie počítačových údajov vrátane prevádzkových údajov na účely trestného konania už nie je potrebné, vydá predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor bez meškania príkaz na zrušenie uchovávania týchto údajov.

Podľa § 90 ods. 4 Trestného poriadku príkaz podľa odsekov 1 až 3 sa doručí osobe, v ktorej držbe alebo pod jej kontrolou sa nachádzajú také údaje, alebo poskytovateľovi takých služieb, ktorým sa môže uložiť povinnosť zachovať v tajnosti opatrenia uvedené v príkaze.

Podľa § 90 ods. 5 Trestného poriadku osoba, v ktorej držbe alebo pod jej kontrolou sa nachádzajú počítačové údaje, vydá tieto údaje, alebo poskytovateľ služieb vydá informácie týkajúce sa týchto služieb, ktoré sú v jeho držbe alebo pod jeho kontrolou, tomu, kto vydal príkaz podľa odseku 1 alebo osobe uvedenej v príkaze podľa odseku 1.

Zo sťažnosti, z jej príloh i z písomného vyjadrenia krajského prokurátora k sťažnosti vyplýva, že napadnutým príkazom krajská prokuratúra prikázala sťažovateľovi vydať počítačové údaje na účely trestného konania podľa § 90 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, pričom povinnosť ustanoviť čas, po ktorý bude uchovávanie údajov vykonávané, sa podľa § 90 ods. 2 Trestného poriadku viaže len na príkaz vydaný podľa § 90 ods. 1 písm. a) a c) (príkaz, aby sa údaje uchovali a udržiavali v celistvosti, príkaz, aby znemožnili prístup k takým údajom). Z citovaných zákonných ustanovení teda nevyplýva povinnosť krajskej prokuratúry časovo vymedziť trvanie uchovávania počítačových údajov.

Rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 96/2010 z 3. februára 2011, na ktoré poukazuje sťažovateľ v odôvodnení svojej sťažnosti, bolo vydané v čase pred účinnosťou zákona č. 262/2011 z 13. júna 2011, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, teda pred 31. augustom 2011, keď § 90 ods. 2 Trestného poriadku znel:

„V príkaze podľa odseku 1 musí byť ustanovený čas, po ktorý bude uchovávanie údajov vykonávané, tento čas môže byť až na 90 dní, a ak je potrebné ich opätovné uchovanie, musí byť vydaný nový príkaz.“

Keďže z platnej a účinnej právnej úpravy nevyplýva povinnosť ustanoviť čas uchovávania údajov v prípade príkazu vydaného podľa § 90 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, ústavný súd považuje prvú námietku sťažovateľa za zjavne neopodstatnenú a napadnutý príkaz krajskej prokuratúry za vydaný v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku.

II.2 K druhej námietke sťažovateľa

V súvislosti s druhou námietkou sťažovateľa, teda že napadnutý príkaz je nepreskúmateľný, pretože „*absentuje akákoľvek špecifikácia spojenia notára [REDACTED] s podozrivými z trestnej činnosti, ktorá je predmetom vyšetrovania*“, a tiež nie je odôvodnený v súvislosti s „*vydaním údajov ostatných klientov notárskeho úradu... ktoré sú predmetom povinnosti notára dodržiavať mlčanlivosť v zmysle ustanovenia §-u 39 Notárskeho poriadku*“, ústavný súd poukazuje na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého príkazu:

«*V trestnej veci ešte dňa 25. 09. 2013 vyšetrovateľ Odboru kriminálnej polície, Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nové Zámky podľa § 199 odsek 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie vo veci prečinu podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona uznesením pod sp. zn. ORP-729/OEK-NZ-2013, ďalej dňa 27. 12. 2013 vyšetrovateľ Odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Topoľčany začal trestné stíhanie vo veci obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 4 písmeno a/ Trestného zákona uznesením sp. zn. ORP-390/OEK-TO-2013, dňa 30. 01. 2014 vyšetrovateľ Odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Topoľčany začal trestné stíhanie vo veci zločinu podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 3 písmeno a/ Trestného zákona uznesením sp. zn. 77/4-VYS-NR-2014 a dňa 23. 05. 2014 vyšetrovateľ Odboru kriminálnej polície Krajského riaditeľstva Policajného*

zboru Nitra začal trestné stíhanie vo veci prečinu podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona sp. zn. KRP-21/2-VYS-NR-2014.

Uznesením vyšetrovateľa Odboru kriminálnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru Nitra sp. zn. KRP-21/2-VYS-NR-2014 zo dňa 23. 05. 2014 boli podľa § 21 odsek 3 Trestného poriadku (per analogiam) s poukazom na § 18 odsek 1 Trestného poriadku vyššie uvedené trestné veci spojené na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vykonávať vyšetrovateľ Odboru kriminálnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru Nitra pod sp. zn. KRP-21/2-VYS-NR-2014.

Uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Odboru kriminálnej polície v Nitre (ďalej len „vyšetrovateľ“) zo dňa 31. 10. 2014 pod ČVS: KRP-21/2-VYS-NR-2014 bolo podľa § 199 odsek 1, odsek 2 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 3 písmeno c/, odsek 4 písmeno a/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písmeno i/ Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v bodoch 1-6 citovaného uznesenia.

Ďalším uznesením vyšetrovateľa pod sp. zn. KRP-21/2-VYS-NR-2014 zo dňa 15. 12. 2014 bolo podľa § 199 odsek 1, odsek 2 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie za zločin pozbavenia osobnej slobody podľa § 182 odsek 1, odsek 2 písmeno b/, písmeno c/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b/ Trestného zákona a § 139 odsek 1 písmeno f/ Trestného zákona spáchaný spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona.

Ďalším uznesením vyšetrovateľa pod sp. zn. KRP-21/2-VYS-NR-2014 zo dňa 21. 01. 2015 boli podľa § 21 odsek 3 Trestného poriadku (per analogiam) s poukazom na § 18 odsek 1 Trestného poriadku spojené na spoločné konanie trestné veci vedené na Odbore kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nové Zámky pod sp. zn. ORP-238/OEK-NZ-2013 pre prečin podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona spáchaný spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona a pod sp. zn. ORP-168/VYS-TO-2014 pre zločin podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 3 písmeno a/ Trestného zákona, ktoré bude vyšetrovateľ ďalej vykonávať v spoločnom konaní pod sp. zn. KRP-21/2-VYS-NR-2014.

Dňa 10. 02. 2015 vyšetrovateľ podal na tunajšiu krajskú prokuratúru návrh na vydanie príkazu na uchovanie a vydanie počítačových údajov v prípravnom konaní.»

Vo vzťahu k osobe sťažovateľa je napadnutý príkaz odôvodnený takto:

„Doposiaľ vykonaným vyšetrovaním, ako aj operatívno-pátracou činnosťou príslušníkov Národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky - expozitúra Bratislava, Prezídia Policajného zboru bolo zistené, že [REDAKOVANÉ]... vypracoval rôzne listiny (notárske zápisnice, overenie listín, zmluvy a pod.) pre organizovanú skupinu, v ktorej vystupujú podozrivé osoby, a to [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], pričom tieto osoby v presne nezistenú dobu, najmenej od roku 2011 sa mali dopúšťať trestnej činnosti tým spôsobom, že podvodným konaním hlavne v Nových Zámkoch a okolí pripravili rôzne osoby o ich nehnuteľnosti. Jedná sa predovšetkým o poškodené osoby ľahko ovplyvniteľné, či naivné z dôvodu vysokého veku, ochorenia (fyzického alebo psychického), ďalej zložitej životnej situácie alebo závislosti. Členovia tejto organizovanej skupiny majú presne rozdelené úlohy a vopred premyslenou a koordinovanou podrobnou činnosťou postupne poškodené osoby (v súčasnosti je ich minimálne 14) ovplyvnia a zmanipulujú vo svoj prospech tak, aby buď získali ich nehnuteľnosť, alebo mali neoprávnený zisk s jej predaja. Týmto konaním si členovia organizovanej skupiny takto zabezpečujú neoprávnený prospech. Z doposiaľ vykonaného vyšetrovania vyplýva, že určitá časť podozrivých notárskych zmlúv bola vyhotovená práve na notárskom úrade [REDAKOVANÉ].

Dôvodom vydania počítačových údajov od [REDAKOVANÉ]... je objasnenie skutočností dôležitých pre toto trestné konanie, nakoľko vzhľadom na doterajšie výsledky vyšetrovania je predpoklad, že počítačové zariadenia, ktoré majú vydané pre účely trestného konania obsahujú stopy, informácie, súbory, programy a dokumenty, ktoré môžu slúžiť na získanie dôležitých informácií vedúcich k objasneniu tejto trestnej činnosti ako aj k usvedčeniu páchatelov trestného činu.

Na základe tohto príkazu podľa § 90 odsek 5 Trestného poriadku, [REDAKOVANÉ]... počítačové údaje, ktoré má uložené v počítačovom systéme (zariadení) je povinný v spojitosti s vykonávaným vyšetrovaním v tejto trestnej veci, vydať pre účely tohto

trestného konania, priamo vyšetrovateľovi Národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, Prezídia Policajného zboru, ihneď po doručení a prevzatí tohto príkazu.“

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že v počítačovom vybavení sa nachádzali údaje o klientoch notárskeho úradu, vo vzťahu ku ktorým je povinný zachovávať mlčanlivosť [podľa § 39 zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov, ako aj zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov], upriamuje ústavný súd pozornosť na znenie § 39 ods. 4 Notárskeho poriadku, podľa ktorého povinnosť zachovávať mlčanlivosť sa nevzťahuje na prípady, ak ide o zákonom uloženú povinnosť oznámiť alebo prekaziť spáchanie trestného činu. Podľa príslušných ustanovení Trestného zákona (§ 340 a § 341) je povinnosť oznámiť/prekaziť trestný čin uložená okrem iných prípadov aj v prípade zločinu, na ktorý tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov. Trestné konanie, v ktorom bol príkaz prokurátora vydaný, sa týka, ako to vyplýva z jeho odôvodnenia, (okrem iných) aj *„obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 3 písmeno c/, odsek 4 písmeno a/ Trestného zákona...“*, teda ide o výnimku z povinnosti zachovávať mlčanlivosť.

Inštitút uchovania a vydania počítačových údajov obsiahnutý v už citovanom § 90 Trestného poriadku právnu úpravu týkajúcu sa prípadov súvisiacich s povinnosťou mlčanlivosti vôbec neobsahuje. V prípade skopírovania údajov uložených na pamäťovom médiu užívanom sťažovateľom v rámci jeho profesnej činnosti všeobecne považovanej za súčasť súkromného života ide nepochybne o zásah do súkromnej sféry jednotlivca, čo opodstatňuje právo sťažovateľa na preskúmanie dôvodnosti a zákonnosti zásahu, o to viac, že voči príkazu nemohol podľa Trestného poriadku uplatniť žiadny opravný prostriedok. Vo vzťahu k sťažovateľovi totiž neprichádzala do úvahy ochrana trestným súdom, pretože nebol stranou v trestnom konaní (obdobne III. ÚS 80/08). Právna úprava (§ 90 ods. 1 Trestného poriadku) vyžaduje, aby bol príkaz odôvodnený aj skutkovými okolnosťami. Preskúmateľnosť dôvodnosti vydania príkazu podľa § 90 Trestného poriadku si

vyžaduje relevantnú a dostatočne špecifickú argumentáciu, ktorá poskytuje vysvetlenie, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom ustanovené podmienky na tento zásah do súkromia. Bez náležitého odôvodnenia opierajúceho sa o konkrétne skutočnosti by bol napadnutý príkaz nepreskúmateľný, a teda aj svojvoľný.

Ústavný súd preto podrobne preskúmal napadnutý príkaz krajskej prokuratúry i jeho odôvodnenie (už už citované) a na tomto základe dospel k záveru, že je primerane odôvodnený, pretože sťažovateľovi dostatočne a zrozumiteľne objasnil súvislosti opodstatňujúce realizáciu predmetného zásahu. Ústavný súd konštatuje, že napadnutý príkaz prokurátora bol legálny a ústavne konformný, pretože spĺňal podmienky vyplývajúce z príslušných ustanovení Trestného poriadku, a preto považuje aj druhú námietku sťažovateľa za zjavne neopodstatnenú.

V súvislosti s namietaným porušením základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a 3 a čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy ústavný súd považuje za potrebné navyše poukázať aj na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej zdôrazňuje, že orgán verejnej moci konajúci vo veci podľa príslušných procesných predpisov (napr. podľa Trestného poriadku, Občianskeho súdneho poriadku, Správneho poriadku) zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patria aj sťažovateľom označené základné práva podľa ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že tento orgán verejnej moci súčasne porušil ústavnoprocené princípy, resp. práva vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. O prípadnom porušení označených základných práv podľa ústavy by bolo teda možné uvažovať predovšetkým vtedy, ak by zo strany príslušného orgánu verejnej moci primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (m. m. napr. II. ÚS 78/05 alebo IV. ÚS 326/07).

Na základe dosiaľ uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým príkazom krajskej prokuratúry nemohlo dôjsť k porušeniu žiadneho z označených a ústavou

garantovaných práv sťažovateľa, a preto jeho sťažnosť po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľa nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2015